
Statsbudsjettet: Et taktskifte i et valgår alene er ikke nok

AKTUELT I FORENINGEN

MARIT HERMANSEN

marit.hermansen@legeforeningen.no

President

Finansminister Jan Tore Sanner entret Stortingets talerstol 7. oktober for å legge fram sitt første statsbudsjett. Stortinget var lukket for offentligheten på grunn av pandemien, vandrehallen hadde plass til noen få journalister, og på Løvebakken stod mange av oss andre spente og klare.

Det er streng sperrefrist på innholdet i statsbudsjettet. Klokken åtte slippes de store tallene. De politiske partiene får budsjettet klokken ni, fortsatt med sperrefrist. Klokken 10 blir budsjettet offentlig. Da vet vi allerede mye. I god tradisjon lekker regjeringen gladnyheter ukene før. Også i år.

Legeforeningen jobber systematisk med statsbudsjettet gjennom hele året. Den første budsjettkonferansen i regjeringen er allerede tidlig på vinteren. Vi har da sendt over våre viktigste saker med begrunnelse, i god tid til konferansen. De siste to årene har vi prioritert tre saker; styrking av fastlegeordningen, bedre handlingsrom i sykehus og 200 nye LIS1. For å få politisk gjennomslag er det avgjørende med få og konkrete budskap. I løpet av våren har vi kontakt med Helse- og omsorgsdepartementet, komiteen, regjeringspartiene og opposisjonens partigrupper, slik at våre saker er politisk kjent.

I mai kommer revidert nasjonalbudsjett (RNB). Det er en beskrivelse av utviklingen i økonomien inneværende år, samt nødvendige tilleggsbevilgninger. I år ble RNB spesielt viktig. Pandemien krevde ekstraordinære bevilgninger, og Legeforeningen opplevde godt gehør for våre prioriterte saker. Dette kom til uttrykk gjennom økte bevilgninger til sykehus og midlertidig økning i LIS1-stillinger. Den siste budsjettkonferansen for neste års budsjett holder regjeringen i august, og Legeforeningen følger opp argumentasjonen målrettet.

Da statsbudsjettet endelig kom, var det gledelig å se at vi har fått gjennomslag. 100 permanente nye LIS1 er et resultat av mange års jobb. Det ble ekstra tydelig under pandemien at vi trenger unge leger raskt inn i spesialistutdanning. Fastlegeordningen

fikk økning i basistilskuddet allerede i mai da handlingsplanen ble lagt frem. Slik sett var gjennomslaget tatt ut før budsjettet ble lagt fram. Men rekrutteringssituasjonen der ute viser oss at det trengs betydelig styrking av finansieringen.

Statsbudsjettet viser en stor økning i overføringene til sykehus. Men store deler av dette er engangsøkning på grunn av pandemien. Vi stiller spørsmål ved om den samlede økningen er tilstrekkelig for å sikre kapasitet både til etterslepet i pasientbehandlingen og investeringer for framtida. Sykehusene trenger forutsigbarhet og større rammer over tid. Viljen til å styrke finansieringen må også følges opp i de kommende budsjettene.

Nå gjenstår slaget om budsjettkronene i Stortinget. Budsjettet må vedtas før nyttår, og vi har en mindretallsregjering som må finne støtte i opposisjonen. Legeforeningen stiller i flere komitehøringer, og vårt budskap er at god beredskap koster, men dårlig beredskap koster enda mer. Dette første taktskiftet må følges opp i kommende statsbudsjett for å sette helse og trygghet først for alle.

Publisert: 26. oktober 2020. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 29. august 2026.